

Kommunfullmäktige

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2016

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet under år 2016, samt genom utsedda lekmannarevisorer även de aktiebolag som kommunen är engagerad i. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i revisorernas redogörelse och övriga till berättelsen fogade bilagor.

Kommunplanen innehåller mål för god ekonomisk hushållning, utifrån både ett verksamhetsmässigt och finansiellt perspektiv. Vi bedömer att det sammantagna resultatet i stort är förenligt med god ekonomisk hushållning, men ett observandum i sammanhanget är att de finansiella målen inte har uppnåtts. Det ekonomiska resultatet uppfyller dock det lagstadgade balanskravet.

Vi tillstyrker att:

- Kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.
- Kommunens årsredovisning godkänns.

Tyresö 2017-04-07

Claes-Göran Enman

Bengt Verlestam

Birgitta Nådell

Sven A Svennberg

Sven Bergström

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse (bil 1)

De sakkunnigas rapporter i olika granskningar (bil 2-10)

Lekmannarevisorns granskningsrapporter (bil 11-13)

REVISORERNAS REDOGÖRELSE FÖR ÅR 2016

1 ALLMÄNT

Vi har under året genomfört vår granskning i enlighet med kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt fastställt revisionsreglemente. PwC har biträtt oss i årets granskningsarbete.

Förutom granskning av kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet har granskning även skett av kommunens helägda bolag via av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorer.

Vidare har Södertörns överförmyndarnämnd granskats, som är en s k gemensam nämnd, där Haninge är värdkommun.

2 INRIKTNING OCH OMFATTNING

Målsättningen med revisionsarbetet är att främja ändamålsenlighet, effektivitet, rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Utifrån denna målsättning utarbetas revisionsplanen, som innehåller granskningar inom förvaltnings- och redovisningsrevision.

Revisionsarbetet domineras av förvaltningsrevisionella granskningar (fördjupade revisionsprojekt), d.v.s. verksamhetsinriktade granskningar inom olika väsentliga områden. Granskningsinsatserna syftar till att ge impulser till en effektivisering av verksamheten samt öka ändamålsenligheten.

Vidare görs granskningar inom redovisningsrevision i form av olika system och redovisningsrutiner, intern kontroll, delårsrapport och årsredovisning. Dessa insatser syftar till att främja rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Resurser avsätts även för granskning av styrelsen och nämndernas ansvarsutövande, sammanträden, planering och administration.

Som underlag för revisionsplaneringen har en övergripande väsentlighets- och riskanalys genomförts. Utifrån denna analys har vi prioriterat olika granskningsinsatser och sammanställt dessa i en revisionsplan för 2016, som diskuterats och stämts av med kommunfullmäktiges presidium.

Projektplaner för samtliga projekt i revisionsplanen har utarbetats, innehållande bl. a bakgrund, revisionsfråga, kontrollmål, revisionskriterier, metod, avgränsning och budget.

3 RESULTAT

3.1 Allmänt

Fastställd revisionsplan för 2016 har genomförts inom den ekonomiska ram som kommunfullmäktige fastställt.

De synpunkter som lämnats i anslutning till olika granskningar under året bedöms i allt väsentligt ha beaktats av nämnder och förvaltningar. Uppföljning kommer att ske av vissa granskningar under 2017.

3.2 Ansvarsutövning

I kommunallagen stadgas bl. a att revisorerna årligen ska granska all verksamhet inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. I och med detta har vi genomfört en granskning av styrelsens och nämndernas ansvarsutövning, d.v.s. hur de styr, följer upp och kontrollerar verksamheten. Inom ramen för denna granskning har vi hållit sammanträde med samtliga nämndpresidier och förvaltningsledningar, för att bl. a diskutera det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet för 2016.

De utvecklingsområden som identifierats vid granskningen har diskuterats vid slutrevisionen och de träffar med nämndpresidier och förvaltningsledningar som genomförts under mars 2016. Dessa områden, som gäller en eller flera av facknämnderna, är bl. a:

- Nämndmålen, graden av måluppfyllelse och stringensen i mätningen
- Analys av orsaker till redovisade budgetavvikelser och genomförda åtgärder för att undvika underskott
- Prognossäkerhet

Vi bedömer att verksamhetsberättelserna i huvudsak är utformade i enlighet med kommunens generella anvisningar samt i allt väsentligt ger en rättvisande bild av utfallet för de olika verksamhetsområdena i förhållande till kommunfullmäktiges budget och uppdrag. Mall för nämndens verksamhetsberättelse har utarbetats, vilket gör att verksamhetsberättelserna i huvudsak är enhetligt utformade. Verksamhetsberättelsernas omfattning, layout och överskådlighet är dock fortfarande ett utvecklingsområde.

Av KL framgår att kommunfullmäktige beslutar om omfattningen av nämndernas redovisning och formerna för den. Kommunfullmäktige har tidigare fastställt redovisningsföreskrifter som reglerar vissa områden inom internredovisningen samt ekonomiska regler för resultatenheter inkl. ett redovisningsreglemente. Ovanstående regler har uppdaterats och ingår numera i kommunens ekonomihandbok, som numera även är tillgänglig på kommunens intranät. Vidare innehåller kommunplanen bl. a regler kring uppföljning av mål, ekonomi och kvalitetsgarantier.

Det är endast socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden som inte har klarat att hålla fullmäktiges budget. Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på -7,5 mnkr medan socialnämndens underskott uppgår till -13,4 mnkr trots att den del av flyktingverksamheten som rör nämnden gett ett överskott på 13,5 mnkr.

Övriga nämnder och kommunstyrelsen redovisar alla överskott och totalt redovisas en positiv budgetavvikelse med 2,9 mnkr. Det är första gången på många år som nämnderna sammantaget redovisar en positiv budgetavvikelse. Vi kan konstatera att för samtliga år under perioden 2010 till 2015 har nämndernas sammantagna verksamhet genererat underskott som uppgår till 225,3 mnkr.

Årets positiva avvikelse till trots är det fortfarande angeläget att komma till rätta med den obalans som finns i nämndernas verksamhet särskilt med hänsyn till den höga investeringsnivå som fastställts i beslutad kommunplan.

Sammantaget innebär ovanstående att den kommunövergripande ekonomistyrningen ytterligare behöver utvecklas via en ändamålsenlig resursfördelning, effektiviseringar i verksamheterna samt säkerställandet av budgetförutsättningar och en god budgetföljsamhet.

Den särskilda granskning som revisionen genomfört under året ger vid handen att styrelsens och nämndernas ekonomistyrning inte i alla delar anses fungera på ett effektivt och ändamålsenligt sätt där budgetprocessen lyfts som ett utvecklingsområde.

3.3 Årsredovisning och delårsrapport (Bilagorna 2 respektive 3)

Årsredovisningen

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vår bedömning är även att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt lag, normer och i övrigt enligt god redovisningssed, utom vad gäller följsamheten till vissa av RKR:s¹ rekommendationer.

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Inga underskott från tidigare år finns att reglera. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Kommunfullmäktige har fastställt mål för 2016 ur ett såväl finansiellt som verksamhetsmässigt perspektiv.

Vi bedömer att årets resultat inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Av de tre *finansiella målen* uppfylls endast ett mål delvis medan de två andra inte är uppfyllda 2016.

¹ Rådet för kommunal redovisning.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall i huvudsak är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De *verksamhetsmässiga målen* för 2016 är delvis uppfyllda utifrån den uppföljning som görs av fastställda indikatorer.

Vår sammanfattande bedömning är att det sammantagna resultatet i stort är förenligt med god ekonomisk hushållning, men ett observandum att inget av de två av de finansiella målen har uppnåtts medan ett delvis uppnåtts. Vi noterar att andelen investeringar som finansierats med egna medel uppgår till 57 % vilket är lägre än föregående år och målet 100 %. Vi noterar även att sjukfrånvaron är fortsatt hög.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är i allt väsentligt upprättade enligt god redovisningssed. Vi har inte noterat några väsentliga avvikelser mot god redovisningssed.

Revisionsrapport över granskning av årsredovisning inkl ansvarsutövande har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen.

Delårsrapporten

En översiktlig granskning har skett av delårsrapporten per sista augusti. Efter genomförd granskning bedömer vi att delårsrapporten är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Revisionsrapporten över granskning av delårsrapport har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen. Ett yttrande kring delårsrapporten har vidare överlämnats till kommunfullmäktige, utifrån gällande regler kring revisorernas bedömning av god ekonomisk hushållning.

3.4 Riskhantering och intern kontroll

I samband med granskningen av ansvarsutövande har vi närmare följt upp statusen på riskhantering och intern kontroll, utifrån regelverk, fastställda planer och dess återrapportering.

Kommunstyrelsen beslutade 2013-08-27 att fastställa nya och mer ändamålsenliga riktlinjer för riskhantering och intern kontroll, enligt momenten riskinventering, riskanalys, riskhantering, kontrollplan, genomförande av kontrollaktiviteter och återrapportering av genomförda åtgärder. I samband med detta har kommunfullmäktige 2013-09-12 beslutat att komplettera det gemensamma nämndreglementet med ansvar för riskhantering och intern kontroll. Riktlinjerna för riskhantering och intern kontroll har vidare uppdaterats under året och delgavs kommunstyrelsen 2015-04-21.

Respektive nämnds riskhanterings- och kontrollplan ska från och med 2014 ingå i nämndplanen och återredovisas i samband med verksamhetsberättelsen, enligt det fastställda regelverket. Vi kan konstatera att samtliga nämnder inkl. kommunstyrelsen har utarbetat en riskhanterings- och kontrollplan för 2017 samt även fått en återrapportering av genomförd plan i verksamhetsberättelsen.

3.5 System och rutiner

Interkommunala skolersättningar inklusive ersättning till friskolor (Bilaga 4)

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i allt väsentligt säkerställer en ändamålsenlig planering, budgetering och prognostisering av interkommunala ersättningar och ersättningar till friskolor. När det gäller den interna kontrollen bedöms den tillräcklig inom granskat område, förutom att det saknas dokumenterade rutinbeskrivningar.

Den sammanfattande bedömningen baseras på att två av fem kontrollmål är uppfyllda medan övriga tre är delvis uppfyllda.

I syfte att stärka den interna kontrollen lämnas följande rekommendationer:

- Säkerställ att dokumenterade rutin- och processbeskrivningar för prognostisering för gymnasieskolans elever upprättas, vilka bör inbegripa metoderna för budgetering av förväntade in- och utpendlande elever.
- Tillse att en dokumenterad rutinbeskrivning avseende handläggning och fakturering inom området utarbetas. Denna bör specificera vilka kontroller och avstämningar som behöver göras i syfte att upprätthålla en tillräcklig intern kontroll. I detta sammanhang bör ställningstagande även ske kring vilka uppgifter som framdeles ska ligga på ekonom och vad som kan skötas på assistentnivå.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i maj 2016 och svar har inkommit.

Hyror och arrenden (Bilaga 5)

Efter genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att kommunstyrelsen inte har en helt tillräcklig intern kontroll avseende rutinerna för fakturering av hyror och arrenden. Uppgifterna i redovisningen bedöms dock i allt väsentligt vara aktuella, fullständiga och rättvisande.

Den sammanfattande bedömningen grundar sig på bedömning av att två kontrollmål bedöms uppfyllda och övriga fyra bedöms vara delvis uppfyllda.

I syfte att stärka den interna kontrollen och säkerställa att redovisningen är aktuell, fullständig och rättvisande lämnas följande rekommendationer:

- En viktig utgångspunkt för att skapa bättre styrning, uppföljning och kontroll över hyror och arrende är att avtalen läggs i ett och samma system och i samma format. Utifrån våra intervjuer är vi av uppfattningen att kommunen arbetar för

att samtliga hyres- och arrendeavtal ska finnas i fastighetssystemet L.E.B. Vi ser att det är av stor vikt för hanteringen av hyror och arrenden att kommunen fullföljer dessa planer.

- Utarbeta dokumenterade rutiner, anvisningar eller processbeskrivning för hanteringen samt fakturering av hyror och arrenden. Detta i syfte att stärka den interna kontrollen ytterligare, men också för att minska sårbarheten vid frånvaro.
- Vid utarbetande av dokumenterad rutin, anvisning eller processbeskrivning kan även en översiktlig översyn göras av nuvarande arbetssätt och rutiner för att se vad som kan bli bättre i hanteringen av hyror och arrenden. Detta kan med fördel göras vid en flytt av hyres- och arrendeavtal till fastighetssystemet L.E.B.
- Avtal och ändringar av hyresavtal som läggs in i fastighetssystemet L.E.B. ska godkännas av en annan person än den som har lagt in eller genomfört ändringen av avtalet i systemet. Detta i syfte att stärka den interna kontrollen och minimera risken för att förtroendeskadliga situationer uppstår eller att fel uppgifter läggs in.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen i februari 2017.

3.6 Fördjupande revisionsprojekt

Uppsiktsplikt/förvaltningskontroll (Bilaga 6)

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt på ett ändamålsenligt sätt när det gäller nämnderna. Uppsiktsplikten över kommunala bolag och kommunalförbund bedöms däremot inte i alla delar vara ändamålsenlig.

Utifrån granskningsresultat, och för att ytterligare utveckla förutsättningarna och formerna för kommunstyrelsen uppsiktsplikt över bolag och kommunalförbund, rekommenderar vi:

- Att kommunen tillsammans med övriga medlemskommuner aktualiserar en översyn av förbundsordningen för Södertörns brandförsvarsförbund. Detta eftersom förbundsordningen inte ger de formella förutsättningarna för styrning och insyn i ekonomi och verksamhet, enligt kommunallagens innehållsmässiga krav på en förbundsordning.
- Att kommunens delårsrapport per april kompletteras med en form av koncernöversikt, där de helägda bolagens delårsresultat och årsprognos anges inkl. väsentliga händelser. Vidare behöver styrelseprotokollen från bolagen löpande delges kommunstyrelsen som ett anmälningsärende.
- Att det säkerställs att de protokoll och ärenden som kommunalförbunden expedierar till kommunen, även formellt delges kommunstyrelsen som anmälningsärenden.

den. Vidare bör kommunen, tillsammans med övriga medlemskommuner i de två förbunden, verka för en enhetlighet kring vilka ärenden som ska expedieras.

- Att kommunstyrelsen fastställer rutiner kring hur den årliga prövningen ska ske av huruvida den verksamhet som bolagen bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (former, tidpunkt, krav på underlag från bolagen etc.).

Revisionsrapporten har överlämnats till kommunstyrelsen för yttrande i maj 2016 och svar har inkommit.

Ekonomistyrning

(Bilaga 7)

För att nå önskade effekter med den strategiska processen ekonomistyrning krävs att de som har budget- och verksamhetsansvar har rätt kompetens, ett bra administrativt stöd, en realistisk budget och att ekonomistyrningsprocessen i övrigt fungerar på ett tillfredsställande sätt.

PwC har i samverkan med Föreningen Sveriges kommunalekonomer (KEF) utvecklat ett verktyg ”ta pulsen på ekonomistyrningen”, i form av en webbaserad enkät, som används i syfte att kunna få indikationer på hur ekonomistyrningen fungerar. Studier med detta verktyg har skett i 90-tal kommuner inkl. landsting, varför interkommunala jämförelser även kan göras.

Mot ovanstående bakgrund och utifrån en bedömning av väsentlighet och risk har en översiktlig granskning av ekonomistyrningen prioriterats inom ramen för 2016 års revisionsplan. Granskningen har genomförts på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer.

Den revisionsfråga som formulerats är om kommunstyrelsens och nämndernas ekonomistyrning upplevs fungera på ett effektivt och ändamålsenligt sätt?

Utifrån den övergripande revisionsfrågan har enkätfrågorna klassificerats inom nedanstående aggregerade kontrollmålsområden:

- Mål och styrande dokument
- Ledning och styrning
- Uppföljning och kontroll
- Rutiner kring stöd och information
- Kompetens
- Budgetprocessen

Utifrån enkätresultatet är vår sammanfattande bedömning att styrelsens och nämndernas ekonomistyrning inte i alla delar anses fungera på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, främst när det gäller områdena rutiner kring stöd och information samt budgetprocessen.

Dessa områden är även ”svaga” i ett interkommunalt perspektiv. I detta sammanhang vill

vi även framhållas att det finns områden som anses vara starka inom kommunen, såsom exempelvis mål och styrande dokument.

Mot bakgrund av granskningsresultatet rekommenderar vi att kommunstyrelsen, utifrån uppsiktsplikten och samordningsansvaret, analyserar enkätresultatet samt vidtar relevanta åtgärder för att stärka ekonomistyrningen i kommunen.

Revisionsrapporten har tillsänts kommunstyrelsen för yttrande i maj 2016 och svar har inkommit.

System för systematiskt kvalitetsarbete (Bilaga 8)

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att socialnämnden till viss del arbetar med kvalitetssystemet på ett ändamålsenligt sätt och även till viss del med en tillräcklig intern kontroll.

Utifrån den revisionsfråga granskningen baseras på grundar sig bedömningen ovan på följande observationer:

Kvalitetssystemets omfattning

Vår bedömning är att socialnämnden till viss del har ett kvalitetssystem som på ett systematiskt och sammanhållet sätt omfattar de områden som anges i SOSFS 2011:9. Inledningsvis kan konstateras att nämnden haft ett dokumenterat system vars struktur i allt väsentligt beskriver de delar föreskriften kräver sedan år 2013.

Samtidigt är vår bedömning att *Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete* inte fullt ut är anpassat utifrån Tyresös lokala förhållanden kring hur man vill arbeta med kvalitet och vad man vill ha kvalitetsledningssystemet till. Därutöver är dokumentet inte uppdaterat till den nya organisationen som implementerades vid årsskiftet 2015/2016.

Roll och ansvarsfördelning

Vår bedömning är att roll- och ansvarsfördelningen för, såväl utvecklandet och implementeringen av kvalitetsledningssystemet, i nuläget kan utvecklas ytterligare.

Styrning, uppföljning och kontroll

Genom granskningen kan konstateras att det finns en övergripande struktur för exempelvis riskanalys och egenkontroll. Det vi däremot kan konstatera som ett utvecklingsområde är att det saknas forum för styrning och uppföljning av kvalitetsledningssystemet. Dessutom saknas en stödstruktur för prioritering och värdering av risker inför kommande verksamhetsår. Vidare konstateras att det saknas IT-stödsystem för arbetet med effektiv verksamhetsuppföljning.

Under granskningen har det framkommit förbättringsområden och utifrån dessa lämnar vi följande rekommendationer:

- För att undvika en intern variation och dubbelarbete bör en förvaltningsövergripande samsyn kring kvalitetssystemets kommunspecifika anpassning, omfattning och inriktning säkerställas.

- Vi vill betona vikten av att arbetet med att tydliggöra roller och ansvar i såväl det strategiska som operativa/stödjande kvalitetsarbetet prioriteras.
- Kontinuerligt återkommande forum för styrning och uppföljning av kvalitetsledningssystemet bör finnas på samtliga organisatoriska nivåer och verksamhetsområden. Dessa forum bör följa förvaltningens övergripande styrprocess.
- Arbetet med verksamhetsmässiga risker bör intensifieras och utvecklas. I nuläget saknas en förvaltningsövergripande systematik som stöd för avgränsning och prioritering inför kommande verksamhetsår.

Revisionsrapporten har överlämnats till socialnämnden för yttrande och svar har inkommit.

Flyktningmottagning (Bilaga 9)

Vår sammanfattande bedömning är att nämndernas styrning, genomförande och uppföljning av flyktningmottagandet inte är helt ändamålsenlig.

Vår bedömning baseras på utfallet av sex kontrollmål där tre uppfyllts, två delvis uppfyllts medan ett inte uppfyllts.

I korthet sammanfattas vår bedömning av att det inte finns några tydliga mål eller strategier avseende flyktningmottagande antagna av kommunstyrelsen eller berörda nämnder. Däremot finns en samverkan och tydlighet i ansvar och roller inom verksamheten. Organiseringen för samhällsorientering och bostadsförsörjningen till nyanlända har också fungerat väl i kommunen. Förekomsten av rutiner för återsökningar varierar mellan förvaltningarna och en systematisk återkoppling på vad som återsöks saknas.

I syfte att stärka nämndernas styrning, genomförande och uppföljning lämnas följande rekommendationer:

- Säkerställ att det finns tydliga mål och strategier avseende flyktningmottagandet vilka ger vägledning för hela kommunen och för de verksamheter som skapats med fokus på detta arbete.
- Att Tyresö kommuns flyktningstrateg, som vi uppfattar har en ”samordningsfunktion” avseende flyktningmottagandet, bör säkerställa att även agera som samordnare kring återsökningsarbetet.

Revisionsrapporten har överlämnats till kommunstyrelsen, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden för yttrande i februari 2017.

Förebyggande arbete avseende arbetsmiljö, sjukfrånvaro och rehabilitering (Bilaga 10)

Efter genomförd granskning görs bedömningen att kommunstyrelsen delvis bedriver ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete för att förhindra sjukskrivningar. Vidare görs bedömningen att det delvis finns ett ändamålsenligt system för rehabilitering av långtidssjukskriven personal.

Revisionen

Kommunstyrelsen behöver dock säkerställa att samtliga chefer följer de fastställda processerna inom området. Vidare behöver kommunstyrelsen säkerställa att rehabiliteringsprocessen går att dokumentera på ett enhetligt sätt och med god intern kontroll. Utifrån intervjuer har vi kunnat se att rehabiliteringsprocessen inte dokumenteras på ett enhetligt sätt vilket medför manuell bevakning och att det finns en risk för att missa något i rehabiliteringsprocessen. För att tillgodose en god internkontroll rekommenderas kommunstyrelsen att se över behovet av ett verksamhetssystem för denna hantering.

Den sammanfattande revisionella bedömningen bygger på en avstämning av fyra uppställda kontrollmål, där ett bedöms vara uppfyllt, två delvis uppfyllda och ett inte uppfyllt.

Mot bakgrund av granskningens resultat och i syfte att stärka den interna styrningen och kontrollen lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen.

- Att säkerställa att de styrande och stödjande kommungemensamma dokumenten följs då de vid intervju framkom att vissa enhetschefer har olika arbetssätt.
- Att säkerställa att uppföljning av givna rehabiliteringsinsatser sker systematiskt och att dessa dokumenteras. Detta för att kunna mäta om rehabiliteringsinsatsen fyllt sitt syfte.
- Att tydliggöra samverkansavtalets avtalstid.
- Att överväga behovet av ett gemensamt verksamhetssystem för dokumentation av rehabiliteringsprocessen.

Revisionsrapporten har överlämnats till kommunstyrelsen för yttrande i mars 2017.

4 ÖVRIG INFORMATION

I samband med slutrevisionen har årsredovisningen och andra aktuella frågor diskuterats med kommunledningen.

I egenskap av förtroendevalda revisorer har vi fortlöpande under året haft kontakt med företrädare för styrelse och nämnder i kommunen. Detta för att både ge och erhålla väsentlig information. Vår lagreglerade initiativrätt i kommunfullmäktige har däremot inte används i något granskningsärende under året.

Vi har även träffat nämnd- och förvaltningsrepresentanter för att diskutera aktuella frågor. Detta har skett inom ramen för granskning av ansvarsutövande. Regelbundna träffar med såväl kommunstyrelsens presidium som kommunfullmäktiges presidium har även hållits.

5 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Enligt kommunallagen ska vi årligen granska all verksamhet inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Av förarbetena framgår att omfattningen på insatsen styrs utifrån väsentlighets- och riskperspektiv samt tillgängliga ekonomiska resurser. Om de ekonomiska resurserna bedöms vara otillräckliga för att genomföra uppdraget, i enlighet

Revisionen

med god revisionsred, är det vårt ansvar att uppmärksamma kommunfullmäktige på detta förhållande.

Vi bedömer att genomförda granskningsinsatser under året ger ett tillfredställande underlag för vårt ställningstagande i revisionsberättelsen.